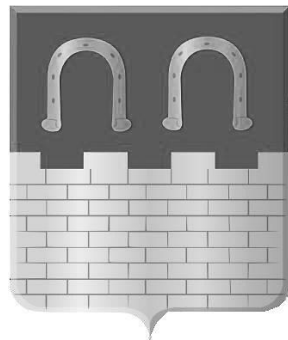

De Wildenborcher

Kwartaaluitgave voor iedereen die zich verbonden voelt met de Wildenborch

Maart 2018

Beste Buurtgenoten,

De eerste Wildenborcher van 2018? Dat klopt, de omslag is vernieuwd.

De inhoud is niet veranderd; verhalen over de Wildenborch, over mensen en omgeving, voor jong en oud en vooral waar we als buurtgenoten met elkaar mee bezig zijn. De Kapel, het kasteel en het wapen van de Wildenborch samen op de voorkant van ons buurtblad, daarmee willen we uitstralen wat de Wildenborchse buurt voor ons allen betekent.

Nog meer vernieuwing? Ja, we hebben er een interviewer bij: Kathy de Vries (Polsteeg). Regelmatig zal Kathy op pad gaan om met een buurtgenoot te praten voor een verhaal. Welkom Kathy! Deze keer kwamen Wouter en Judith aan het woord.

En we starten met een nieuwe rubriek voor 2018: een klein berichtje waar iemands verhaal komt met foto van een bijzonder iets of een leuke gebeurtenis. Deze keer: Hendrik Jan Meulenbrugge met "de hakke in de proemenboom" en Jenny Nijsink met een heel bijzonder lucifersdoosje. Wie meldt zich voor de volgende keer? We hopen copy toegestuurd te krijgen.

De nieuwjaarsvisite in de Kapel was weer een goede gelegenheid om elkaar te ontmoeten en nader kennis te maken. Degenen die nog niet uitgepraat waren konden een paar dagen later verder gaan tijdens de winterwandeling en napraten in de Kapel. Verderop leest u wie de mooie verslagen, tekeningen en foto's hebben ingestuurd. Zo kunnen we nagenieten.

Over buurtgenoten:

Welkom in de buurt: Lucas en Christine Meltzer (Galgengoorweg)

Feliciteatie: Bertus en Reina Bannink (Wildenborgseweg 4): 40 jaar getrouwd.

Oudste buurtgenoot: Reint Brunsveld, bijna 95 jaar, woont op een tijdelijk adres.

Afscheid: in een 'In Memoriam' herdenken we vier (oud) Wildenborchers: mevr. Ada Kaemingk (93 jaar), dhr. Henk Kok (74 jaar), mevr. Catrien Kornegoor (86 jaar) en dhr. J.P.M. Struyken (79 jaar). We wensen allen die om hen heen stonden sterkte toe!

Een overzicht van de verdere inhoud van maart 2018:

- Nieuwjaarsvisite in de Kapel, verslag door Tilly Dinger, foto's van Brenda Zeevalkink
- Verslag van de playbackshow met tekeningen door Romée, Indy en Yora
- Winterwandeling: verslag door Jan Kornegoor, foto's Johan Braakman
- "Het zat in de familie", twee aquarellen met onderzoeksgegevens door Gerda Rossel
- Zeiltocht naar IJsland, deel 2: Frans en Jet Bakx - Rombouts (Kamphuizen)
- Wildenborch Quiz: Rik Mars
- WVC verslag: "dubbelop aan de teut" door Liesbeth van Ark
- 'Postvak In', van Duncan Toxopeüs
- Verhaal door Landrot: "Hoorde ik hoongelach?"
- Zoeken met de metaaldetector, deel 2: Theo Gremmer
- Presentatie van het nieuwe boek van Huib Papenhuijzen, door Jacintha Rensen
'Zotte opvliegers - Het waanzinnige leven op Madagaskar'
- Recept: Bloemkoolsoep, van Michelle Schröer
- Kinderpagina, ingestuurd door Anja Sprukkelhorst
- Lucie had een gesprek met Evert-Kees over Stichting De Wildenborch
- Jennine schrijft: 'Stormachtige berichten uit het bos', op 18 januari was het code rood
- Jenny Nijsink zond een bericht in voor de klasgenoten van Reina Hissink, geboren in 1942. Met **uitnodiging voor een reünie op 24 maart a.s.**
- Op 29 april is de Wildenborchse familiefietstocht.

Bedankt voor ieders bijdrage, ook degenen die hebben meegedacht of hebben meegelezen. Namens de redactie, Joke Wiltink.

De Wildenborchse Kapel

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl

Inzenden copy vóór 20 april 2018

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

De Wildenborcher wordt iedere keer met veel enthousiasme gemaakt en bij u thuis bezorgd. En alles gebeurt door vrijwilligers. Natuurlijk zijn er wel drukkosten, elk jaar moet er nog wat geld bij, dit wordt aangevuld door de Kapel. Er hoeft geen geld over te blijven, maar een kostendekkende Wildenborcher zou wel heel erg fijn zijn.

Een vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher kunt u overmaken naar:

IBAN: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch, onder vermelding van 'De Wildenborcher'.

Als u ook de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Onze oudste buurtgenoot, Reint Brunsveld

De heer Reint Brunsveld, Wildenborchseweg 26, is na een val, eind november, na een paar dagen opname in het ziekenhuis naar het woonzorgcentrum De Bundeling in Ruurlo overgeplaatst. Zijn gezondheid is broos. Wat een omschakeling, op zijn 94ste van de eigen vertrouwde plek te moeten vertrekken. Mag hij het beleven dan wordt Reint Brunsveld op 7 maart aanstaande 95 jaar.

Tijdelijk adres:

Woonzorgcentrum De Bundeling (Kamer 207)
't Rikkelder 101
7261 BE RUURLO

In Memoriam:

Ada Kaemingk - Lenselink

Op 17 december 2017 is in het verzorgingshuis 'De Hoge Weide' in Lochem, Ada Kaemingk-Lenselink op 93-jarige leeftijd overleden.

Ada werd op 29 april 1924 op boerderij 'De Weppel' in Vorden geboren. Al op vrij jonge leeftijd werd ze, na het overlijden van haar moeder, verantwoordelijk voor de huishouding. Nadat haar vader hertrouwde en ook haar oudere broer, die de boerderij overgenomen had, getrouwd was, mocht zij zelf op 26 augustus 1949 met Marinus Kaemingk in het huwelijksbootje stappen. Zo verhuisde ze naar Broekhuis, aan de Schoneveldsdijk in Barchem, de boerderij waar Marinus geboren was. Samen kregen ze zes kinderen: Ida, Elly, Henk, Han, Anneke en Marijke. Naast het grootbrengen van de kinderen en het werk in de huishouding werkte Ada veel met haar man en schoonouders mee op de boerderij. Hard werken, dienstbaarheid, en het altijd klaar staan voor haar gezin en voor anderen, betekenden voor haar geen last, maar eerder een zinvolle vervulling van haar leven.

Het feit dat zij zich hier met vreugde en inzet aan toewijdde droeg ertoe bij dat Marinus en Ada vele bezoekers over de vloer kregen. Neefjes en nichtjes mochten altijd op Broekhuis logeren, en vaak nog vriendjes meebrengen. Talloze anderen, bekenden of onbekenden, waren altijd welkom en konden altijd mee-eten.

In de 80er jaren brak er een nieuwe fase aan in het leven van Marinus en Ada, toen ze naar erve Hassink aan de Lochemseweg in Barchem verhuisden en enige tijd later Broekhuis verkochten. Samen hebben zij ongeveer 30 jaar op Hassink gewoond, waar ze erin slaagden een zeer rijke inhoud te geven aan hun leven als gepensioneerden. Hun belangstelling voor iedereen om hen heen, hun actieve positie in de kerk en samenleving, en niet te vergeten hun rol als zeer geliefde Opa en Oma, hadden tot gevolg dat zoveel mensen, jong en oud, graag bij hen op visite kwamen. Het is niet overdreven om te zeggen dat er bijna geen dag in hun leven voorbijgegaan is zonder dat er mensen op bezoek kwamen. Dat wil zeggen, wanneer ze thuis waren. Tot op 80-jarige leeftijd heeft Ada samen met Marinus verscheidene buitenlandse reizen gemaakt. Eerst naar de Noordkaap in Scandinavië, en daarna in totaal zo'n acht keer naar Mexico en Indonesië om hun geëmigreerde kinderen te bezoeken.

Op 4 april 2014 overleed Marinus, na een huwelijk van bijna 65 jaar, op 92-jarige leeftijd. Het jaar daarop verhuisde Ada naar het verzorgingshuis 'De Hoge Weide' in Lochem. Daar mocht ze de laatste jaren van haar leven rustig genieten, omringd door de mensen die haar verzorgden en door de liefde en aandacht van haar in Nederland wonende kinderen en kleinkinderen.

Op de rouwkaart stond: 'De Heer is mijn Herder.' Deze tekst geeft in enkele woorden de levenshouding en overtuiging van Ada weer. Haar leven vanuit de Bijbel en haar onwrikbare geloof en vertrouwen in God zijn haar hele leven lang de reden geweest om alle mooie dingen met dankbaarheid te ontvangen, en het fundament die haar de zekerheid en kracht gaven om moeilijke tijden aan te kunnen. En in ditzelfde geloof en vertrouwen heeft ze gedurende de laatste weken van haar leven vredig afscheid kunnen nemen van allen die haar lief waren, en vol verwachting het eeuwige leven in de armen van haar Heiland tegemoet mogen zien.

We wensen de familie en haar geliefden sterkte toe!

In Memoriam:

Catrien Kornegoor - Nijendijk 1931- 2018

Op 21 januari kwam er rouw in het Muldershuis aan de Galgenoorweg. Catrien Kornegoor overleed op de leeftijd van 86 jaar. Al deze jaren heeft ze in dit huis gewoond.

Catrien was de oudste van de twee meisjes in het gezin Nijendijk. Haar zusje Jo was twee jaar jonger, ze gingen samen naar de Prinses Julianaschool in de Wildenborch. Daarna wilde Catrien graag doorleren voor handwerkonderwijzeres, maar ze was thuis nodig, daar was veel werk te doen in de huishouding en ook op de boerderij en in de bakkerij die haar vader tot 1968 heeft voortgezet.

In 1955 trouwde Catrien met Martin Kornegoor uit Linde; ze hadden elkaar op een bruiloft ontmoet en het gezegde: "van een bruiloft komt een bruiloft ..." kwam uit. Na een verlovingstijd van vijf jaar volgde op 19 augustus 1955 de trouwdag. Zus Jo had de trouwjurk gemaakt. Het paar ging wonen op het Muldershuis. Van de Wildenborchse meisjesvereniging kregen ze een schilderij met hun trouwtekst in prachtige letters geschreven. Dit schilderij heeft altijd op hun slaapkamer gehangen.

'Catrien en Martin van de Mulder' kregen samen drie kinderen: Jan, Bert en Rita. Wat waren ze welkom. Catrien genoot van haar gezin, ze was niet streng, maar wel heel serieus en had een duidelijke mening die voor de kinderen duidelijk was. In vakantietijd maakte ze graag dagtochtjes met de kinderen en genoot met hen van zo'n uitje. Martin bleef als boer liever thuis, had daar z'n werk. In later periode ging ook hij mee.

Naast het eigen gezin had Catrien ook aandacht en zorg voor haar ouders die in hetzelfde huis woonden en was ze vaak te vinden in haar groenten- en bloementuin. Ze genoot van het vieren van verjaardagen en feestdagen, graag met vaste gewoontes of volgens traditie.

De kinderen trouwden, er kwamen zeven kleinkinderen en een achterkleinzoon: Gijs.

Wat was Catrien als moeder en oma dankbaar, maar ook soms bezorgd voor allen.

Ook in het naoberschap vond ze traditie belangrijk. We konden op haar bijdrage rekenen bij zowel hoogte- als dieptepunten in de buurt. Catrien had echte aandacht voor de ander.

Als voorzitter van de Hervormde vrouwenvereniging in de Kapel was Catrien heel actief, daar kon ze haar talenten inzetten met het maken van mooie inleidingen en gedichten. Ze maakte ook de leden blij met mooie kaarten op verjaardagen en bij jubilea. Zo'n kaart werd door haar voorzien van een persoonlijke en passende tekst.

De laatste jaren kwamen er gezondheidsproblemen en er was zorg voor Catrien nodig.

"het kaarsje brandde langzaam op" tot zondag 21 januari.

Voorafgaand aan de begrafenis op 26 januari was er een afscheidsdienst in de Kapel. Door voorganger Jansje Ruitkamp werd o.a. de tekst uit de Bijbel 1 Corinthhe 13 overdacht:

Geloof, Hoop en Liefde deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Wij mogen het leven en sterven van Catrien Kornegoor - Nijendijk hierin samenvatten.

De familie schreef op de rouwkaart: *Veel fijne herinneringen,
Verzachten onze smart,
Voorgoed uit ons midden,
Maar voor altijd in ons hart.*

We wensen Martin, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind sterkte toe!

In Memoriam:

Henk Kok 1943 - 2017

Op de laatste dag van 2017 overleed Henk Kok. 'Meester Kok', zo zullen velen zich hem herinneren. Henk was de laatste hoofdonderwijzer aan de Prinses Julianaschool in de Wildenborch; van 1979 tot aan de sluiting van de school in 1989.

Henk en z'n gezin maakten ruim 10 jaar deel uit van de Wildenborchse gemeenschap.

De school met twee leerkrachten, die destijds haast te weinig leerlingen had om te kunnen voortbestaan, werd met de komst van het gezin Kok naar het 'Meestershuus' uitgebreid met 3 leerlingen. Er kwam zelfs een bericht in de krant met: 'Prinses Julianaschool gered; het nieuwe hoofd brengt drie schoolgaande kinderen mee'.

En doordat ook leerlingen uit het dorp naar de Wildenborchse school kwamen groeide het aantal tot 40.

(foto: jubileumfeest Prinses Julianaschool in 1988)

Eén van Henk's taken als schoolhoofd was de omvorming van de lagere school naar de basisschool vanaf 1985. Om de kinderen vanaf 4 jaar een eigen plekje te geven moest het derde lokaal, wat ingericht was als gymnastieklokaal, een kleuterlokaal worden en er werd een kleuterjuf aangesteld waarna ze met drie leerkrachten verder gingen.

Het 75-jarig jubileum van de school was in 1988. In het jubileumboekje daarvan schreef Henk: "Voorop heeft voor ons altijd gestaan: zo goed mogelijk werken in een zo plezierig mogelijke sfeer. Zo proberen we als een wat groot uitgevallen familie het nog jaren vol te houden". Een jaar later helaas moest deze school toch sluiten en ging Henk elders verder.

Zoals de school een buurtfunctie had, werd ook van het hoofd van de school verwacht om actief te zijn in de buurt. Henk kreeg een taak in het Kapelbestuur "meehelpen om de Kapel in goede staat te brengen en te houden", zo noemde Henk het zelf.

Hij gaf vanuit de VVV rondleidingen in 'Het Pinetum' van de fam. Feith. Op één van de maandelijkse kerkdiensten in de Kapel, toen de oliekachel erg veel roet uitstootte, stelde hij de school open voor de verdere dienst. Henk begeleidde zelf daar de samenzang op de blokfluit, samen met zijn vrouw Wil.

Het oprichten van een schoolkrant, dat was het werk van Henk en toen de school gesloten werd bleef dit krantje van twee bladzijden als nieuwsbrief voor de buurt voortbestaan.

Wij herinneren ons Henk als een goede buurman, die rustig zijn gang ging maar duidelijk betrokken was bij- en een bijdrage leverde aan de Wildenborchse gemeenschap.

Hij had veel liefde voor de natuur, daarmee was hij graag bezig en dat is altijd gebleven.

Als aanhef van de rouwkaart, die begin 2018 verstuurd werd, schreef de familie:

*De pessimist ziet in elke bloem een onkruid.
De optimist ziet in elk onkruid een bloem.*

Wij wensen Wil en de kinderen/kleinkinderen veel sterkte toe!

In Memoriam:

J.P.M. Struycken

Op 16 januari 2018 overleed op 79-jarige leeftijd de heer **J.P.M. Struycken**.

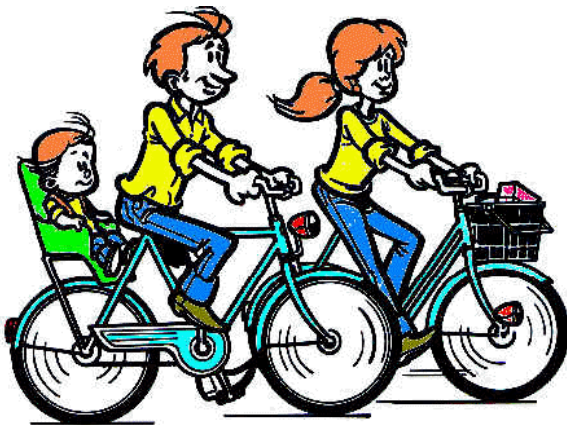
Hij woonde in Den Haag, maar verbleef met zijn vrouw regelmatig in Het Draaijershuus. Hun boerderijwoning lieflijk gelegen tegen de bosrand aan de Vennemansweg, een zijweg van de Galgengoorweg.

Mevrouw Struycken en haar beide zonen verwoordden het als volgt op de kaart: "Het leven was een geschenk, in vreugde ontvangen, met velen gedeeld. Nu moeten we je terug geven in dankbaarheid en vertrouwen."

Wij wensen mevrouw Struycken en familie veel sterkte de komende tijd!

Familiefietstocht

De Kapelcommissie organiseert op **zondagmiddag 29 april** weer de jaarlijkse fietstocht voor het hele gezin.

Het uitzetten van de route is, zoals gebruikelijk, weer in goede handen bij Erik Ebbink en Noam Shalgi. Zij zorgen steeds weer voor een prachtige tocht. De lengte van de route is 30 kilometer.

Starten kan tussen 13.00 uur en 14.00 uur bij de Kapel.

De kosten voor deelname bedragen € 4,- per persoon, dit is inclusief een kop koffie/thee met daarbij iets lekkers tijdens de stop halverwege de route.

Kinderen t/m 12 jaar doen gratis mee.

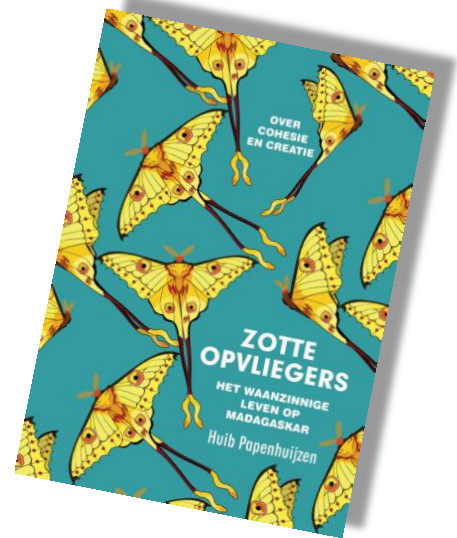
Nieuw boek van buurtgenoot Huib Papenhuijzen

Zotte opvliegers – Het waanzinnige leven op Madagaskar

Een reisboek dat deel uitmaakt van een groter werk dat dit jaar in boekvorm zal verschijnen, waarbij Huib het gedrag van mensen onder de loep neemt. Wat is belangrijker het concurreren of samenwerken. Het boek is te koop bij de Bruna in Vorden en boekhandel Lovink in Lochem.

Samenvatting

Een uitbraak van de pest, een nachtelijke aardbeving, vallende gekko's en bizarre gebruiken van bewoners van het Rode Eiland Madagaskar. Je kunt het zo gek niet bedenken of Huib Papenhuijzen beleefde het en sleept de lezer in zijn enorme enthousiasme mee. Met een objectieve blik bespreekt hij gebruiken, die voor Westerse mensen bizar kunnen lijken maar hij geeft genoeg achtergrondinformatie om ze toch te kunnen begrijpen.

Over de auteur

Huib Papenhuijzen (1948) onderzoekt de samenhang tussen concurreren en samenwerken. Beide gedragsfenomenen komen in de gehele levende natuur in allerlei verhoudingen voor en zijn de moeite van het bestuderen meer dan waard. In 1997 is hij begonnen met reizen naar tamelijk onbekende gebieden om daar in contact te komen met de plaatselijke bevolking en de natuur. Zo bezocht hij het hart van de Amazone, Wichí- en Pilagá-indianen in Argentinië, Joepiks in Kamtsjatka, Chamorro in de Stille Zuidzee en verwonderde zich over de egalitaire leefwijze van de Boerjaten in Mongolië en de Mikea in het zuiden van Madagaskar.

Fragment uit het boek

De tegenstelling tussen land en zee kan niet groter zijn. Nota bene een Vezo-gids leidt ons over een paadje van rood woestijnzand doorheen het droge doornige bos. Terwijl hij vertelt, zoekt zijn hulpje allerlei reptielen, insecten en vogels op, zodat we een schat aan informatie bekomen over soorten die van de nood een deugd hebben gemaakt en weten te overleven in deze kurkdroge kokendhete omgeving. Jacintha, die nieuwsgierig vraagt hoe de Vezo-visser zoveel weet over de woestijn, krijgt een verassend antwoord - hij vraagt het de Mikea. Daar willen we meer van weten. Wie zijn in 's hemelsnaam de Mikea? Die naam hebben we niet eerder gehoord en staat in geen enkele gids. Het Mikea volk, fluistert onze Vezo-gids, is een schuw volk dat zich teruggetrokken heeft in de droge doornige bossen. Zij leven volledig autarkisch en weten alles van dieren, planten, bomen, struiken, waterhoudende knollen, vruchten, eetbaarheid, medicinale krachten, dosering, enzovoorts. Zij kennen manieren om borstvoeding op te wekken, wondjes te helpen genezen, open wonden te beschermen tegen de vliegen en de bloeddruk te verlagen. De Mikea, die geen vlieg kwaad doen, zijn gehuld in een waas van geheimzinnigheid. Ze reageren alleen op de lokroep van wat overheerlijke pruimtabak. Waarom dit bijzondere volk zich zo afzijdig houdt moet ik later uitzoeken, want we worden inmiddels doodgegooid met wurgslangen, agressieve vechtkrekels, razendsnelle duizendpoten, giftige spinnen en bijtgrage schildpadden.

Voor vragen of informatie: hfpapenhuijzen@hetnet.nl

Jacintha Rensen

Het zat in de familie

Dat enkele Staring geheten zonen, kleinzonen en achterkleinzonen van A.C.W. niet alleen het artistieke talent maar ook hun strijd lust tegen wateroverlast van huis uit hadden meegekregen was mij bekend, maar dat dit ook het geval was bij een achterkleinzoon Brants hoorde ik onlangs pas.

M.A. Brants, burgemeester van Zelhem 1895-1907

vlnr: vader Jan Isaac Brants met zonen Maurits Antonie en (verm.) Ernst Richard Egbert, achter het kasteel

Deze achterkleinzoon, Maurits Antonie genaamd, was in 1853 op de Wildenborch geboren als zoon van Jan Isaac Brants. Na eerst enkele jaren te hebben gewerkt als biologieleeraar in Zutphen werd hij in 1895 burgemeester van Zelhem, in welke functie hij de drijvende kracht schijnt te zijn geweest achter de (moeizame¹) oprichting van het Waterschap van de Baakse Beek. Zo hield hij overal in de streek spreekbeurten om de mensen te overtuigen van het nut van het beoogde waterschap voor een betere ontwatering. En omdat een beeld toen ook al meer zei dan 1000 woorden zette hij zijn betoog kracht bij met twee zelfgemaakte aquarellen² (PowerPoint bestond nog niet), om het verschil te tonen tussen een slechte en een goede afwatering.

De eerste aquarel stelt een armzalig heidegebied voor waar een boer moeizaam pluggen aan het steken is, en de tweede het ontgonnen en welvend landbouwgebied dat na de ontwatering zou ontstaan.

Achteraf weten we dat het inderdaad zo gegaan is. Of het ook zo blijft zal de toekomst leren.

Gerda Rosse!

¹ Vanwege tegenstrijdige belangen was er nogal wat weerstand tegen het waterschap, zodat het nog tot 1919 duurde voordat de officiële oprichting plaats kon vinden. Voor geïnteresseerden in de geschiedenis van de waterschappen in de Achterhoek, zie: (1) A.A.A. Driessen et al., 2000. *Gij beken eeuwigvloeiend: Water in de streek van Rijn en IJssel*. I.s.m. Waterschap Rijn en IJssel (in te zien bij het Regionaal Archief te Zutphen), en (2) K.J. Wardenaar & A.H. Haartsen, 2010. *Boven- en middenloop Baakse Beek - Veengoot: Cultuurhistorische verkenning*. I.o.v. Waterschap Rijn en IJssel (<http://edepot.wur.nl/353009>)

² Met dank aan Harry Somsen.

Nieuwjaarsbijeenkomst 2018

Het al is een traditie geworden. Na alle drukte van de feestdagen lekker een weekje uitpuffen in de Mølletil. “Op het terpje”, zoals de nieuwe burens Christine en Lucas uit Frankrijk het uitdrukken. Bij die Nieuwjaarsdagen hoort absoluut het bezoek aan de Nieuwjaarsbijeenkomst in de Kapel. Een bijeenkomst die elk jaar de gezellige en ludieke saamhorigheid van de Wildenborchers weergeeft. Sophia, een vriendin uit Amsterdam, logeert bij me en ging ook al eerder mee.

Bij binnenkomst staat het halletje al vol. Een snelle groet naar de bestuursleden in de keuken. Eén en al bedrijvigheid daar. Meteen een leuke kennismaking met Jeske en Ernest, de nieuwe bewoners van het huis tegenover de Wildenborch.

Dan volgt de belangrijke, rituele ronde langs iedereen. De goede wensen voor 2018 stromen heen en weer en vliegen door de ruimte. Bij het rondgaan mis ik bekende gezichten. Ook zie ik vrij veel nieuwe gezichten van recente bewoners. In het begin lijkt het een beetje een staande receptie te worden, maar na een tijdje zit iedereen oud vertrouwd aan een tafeltje.

Dan worden de warme oliebolletjes binnengedragen. Samen met de koffie die al gastvrij op tafel staat laten we die ons goed smaken. Al snel gevolgd door het eerste drankje. Goede gaven vanuit de keuken waar de hele avond op de achtergrond hard gewerkt wordt om het ons verder met drankjes en hapjes naar de zin te maken. Dank jullie wel Reinier, Erik, Hans, Alma, Judith, Noam en Hanny!

Bij het openen van de avond memoreert Reinier het afgelopen jaar. Vreugdevolle, maar ook droevige gebeurtenissen. Dierbaren die ons ontvallen zijn. Hij meldt dat de Kapelcommissie ongewijzigd is en kondigt de Midwinterwandeling op 7 januari aan: 7 en 14 km. Ook kunnen we ons alvast verheugen op de fietstocht van 29 april en de Staringavonden (laatste donderdag in juli en de eerste donderdag in augustus), die herhaald zullen worden. Veel dank ook aan alle vrijwilligers die hebben geholpen met activiteiten, zoals het schoonmaken van de Kapel. Hij doet een oproep aan een ieder die nog niet op de schoonmaaklijst staat zich aan te melden om zich voortaan daarvoor maximaal één keer per jaar een paar uurtjes in te zetten.

Ook bedankt hij allen die meewerken aan de unieke ‘Wildenborcher’. Altijd een genoegen om het blad met alle verhalen over het buurtschap in de brievenbus aan de grote den bij mijn huisje te vinden. Maar voordat we dat kleurrijke blad in handen hebben is er heel wat werk verricht: het schrijven van de artikelen of belevenissen, de aankondiging van activiteiten, het werk van de redactie, de opmaak, het nieten en rondbrengen. Het blad brengt uiteraard drukkosten met zich mee. Dus ook een oproep voor een bijdrage aan de drukkosten. (*Redactie: Op pagina 3 vindt u het bankrekeningnummer*)

Reinier geeft het woord aan Hans die met zijn heldere financiële overzicht van het afgelopen jaar ons een inzicht geeft in wat zich allemaal op dit gebied heeft afgespeeld. Dankzij zijn goede zorgen ziet het er hoopvol uit.

Vier playbackshows worden aangekondigd. Helaas maar vier. Dat is zorgelijk. Dus nú al wordt er een beroep op ons gedaan om volgend jaar voor meer optredens te zorgen!

Er is ruim de tijd om met elkaar bij te praten. Daar gaat het toch ook om? En eens van tafel te wisselen en juist eens te praten met iemand die je niet kent. Het gaat er levendig aan toe.

En dan zijn ze daar: de artiesten. Eerst de ‘bolle’ Ineke die uitdagend draaiend haar fraaie lied ‘Zo slank zijn als je dochter’ ten beste geeft. Een geweldige starter.

Verrassend en stimulerend roepen daar opeens de hoogblonde Renske en Boukje met hun ritmische trommeltonen, begeleid op de gitaar door hun eveneens hoogblonde moeder Gerda, met hun lied de vrolijke Zwart-Afrika-sfeer op. We kunnen niet stil blijven zitten. Dan is daar opeens

de plotselinge stilte. Hoort dit bij de act? Nee, daarvoor kijken ze te verwachtingsvol in de richting van de techniek. Snel hersteld en onverdroten de swingende draad weer opvallend zingen ze door. Dan springt Harrie energiek op het toneel en laat professioneel jonglerend met de microfoon welluidende de klanken van Jannes naar ons toestromen. Heerlijk om naar te kijken en luisteren.

Tot slot Evert die weer met begeleiding van de dames Wezinkhof een wilde dans uitvoert en onvermoeibaar het lied 'Boer Harms' van de Dutchboys aan ons voortvert. Een dynamisch einde. Hulde en dank voor jullie fraaie optredens die zo'n belangrijk onderdeel van de nieuwjaarsbijeenkomst zijn. Wie weet, gaan mensen nú al voor volgend jaar oefenen!

En dan komt er nog een heel speciaal programmapunt. In 1988 werd het 75-jarig bestaan van de Prinses Julianaschool gevierd. We krijgen van Harrie Dinkelman nog de anekdote voorgeschoteld dat dit jubileum extra werd opgeluisterd door het Europees kampioenschap voetbal met de wedstrijd Nederland-Rusland en de doelpunten die ook vanuit haar tuin door Jantje Eggink gehoord werden. Het aantal bleek alleen niet te kloppen. Het werd 2-0. Van de kosten voor het gepubliceerde jubileumboekje van de Prinses Julianaschool bleef toentertijd geld over. Ruim 400 euro. Dit is al die jaren trouw beheerd en mag nu uitgegeven worden. De rente over 2016 was 67 cent, over 2017 was die 9 cent. Wat sparen de laatste tijd al niet oplevert!!!

Een oproep in de Wildenborcher om ideeën aan te dragen om dit geld goed te besteden leverde 9 mooie ideeën op:

- grote (kunst)planten voor een sfeervollere Kapel
- startkapitaal voor een jaarlijkse Burendag
- plaatsen van een informatiebord bij de inrit van de Kapel
- bankje of picknickbank bij inrit van het kasteel, op de hoek van de Nijlandweg
- bijdrage voor een brugleuning in het Bosket, met plaatje waarin gegraveerd dat het een geschenk is van de Wildenborchers
- samenstellen van een boekje over de geschiedenis van de Kapel
- bijdrage voor aanplant nieuwe bomen in het Bosket
- bijdrage voor vervanging van de tafelbladen in de grote zaal van de Kapel
- aanschaf aantal stoelen met armleuning in de Kapel.

Gekozen is uiteindelijk voor het plan van de brugleuning met inscriptie, omdat A.C.W. Staring ooit voor onderwijs en voor ontwatering in de Wildenborch zorgde. En de familie stelt jaarlijks het terrein voor het kasteel beschikbaar voor het Oranjefeest, (drie keer O).

Een brug verbindt; de brugleuning + inscriptie staat symbool voor de verbinding tussen de familie Staring, het Bosket en de Wildenborchers.

Het idee van de brugleuning was van Bertus en Joke Wiltink.

Ondertussen beginnen de geuren van de knakworsten, die traditioneel in de loop van de avond

verorberd worden, uit de keuken door te dringen. Tijd nog om na te praten en nieuwe gesprekken aan te gaan. Als we uiteindelijk weggaan, is het al 6 januari en schijnt een heldere maan ons tegemoet. Samen met Noam genieten we nog even van haar schijnsel en het schitteren van de vele sterrenformaties. Na een

welbestede avond verlicht de maan onze terugweg naar huis: naar de Mölletil.

Tilly Dinger, foto's: Brenda Zeevalkink

De Wildenborchse Playbackshow 2018

Op 7 januari hebben we de nieuwjaarsvisite gehad, iedereen een gelukkig nieuwjaar gewenst en genoten van de playbackshow onder het genot van een borrel (zonder alcohol voor ons uiteraard). Dit jaar deden er 4 mee. Als eerste was Ineke Braakman als Corrie van Gorp met het liedje "Zo slank zijn als je dochter". En wat hebben we gelachen, soms zag je de scheur in de rok en dat was heel grappig. Als tweede was Gerda, Boukje en Renske Wezinkhof aan het trommelen. Dat deden ze erg goed. Het was een prachtig, vrolijk liedje.

Als derde kwam Harrie Dinkelman als volkszanger Jannes met het liedje "Ga maar weg". Maar gelukkig bleef iedereen gezellig zitten. Hij deed het weer heel mooi, iedereen genoot ervan en zat mee te zingen en te zwaaien zoals elk jaar. En als laatste was Evert Otten, hij deed Boer Harms na. Hij heeft heerlijk gedanst op discomuziek met zijn eigen meidengroep op de achtergrond met de klompen aan. Evert heeft iedereen aangestoken met zijn gedans. In ieder geval ons en wij hopen jullie ook.

Na de playbackshow heeft iedereen met elkaar lekker kunnen kletsen en ook kon je weer lekkere Wildenborchse knakworsten krijgen. Wat was het weer een leuke avond.

Groetjes Romée, Indy en Yora

Midwinterwandeling 7 januari 2018

We parkeren de auto, net zoals vorig jaar, bij de oude boerderij van Arfman en starten om vijf minuten voor één als nummer 482. Ik denk dat de 500 wel wordt gehaald.

We lopen het Bosket door, met best wel mooi zonnig weer vandaag, en beginnen de route via de Kapelweg naar het Mossel. Daar horen we de kasteelklok één uur slaan. Dan de Giezenkampweg, voorheen 'Jan Banninksdijk' geheten. Hier voel ik toch wel een nare koude wind als ik even op het bankje ga zitten om wat aantekeningen voor dit verslag in te typen. Dan lopen we over de Galgengoorweg, de Sekdijk, achter langs 'Het Grotenhuis'. En aan de Vordensebinnenweg wacht ons een verrassing; glühwein bij Joop en Jannie Reintjes in de kantine van hun camping, opgeluisterd met vrolijke harmonica muziek door Diny en Bea.

Na deze stop de Vordensebinnenweg aflopen tot we bij het volgende rustpunt, de snerttent, aankomen. Overheerlijke erwtensoep, dus reden genoeg om ook nog een tweede portie te gaan halen. Hier is ook een infostand van de vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek met diverse innovatieve nestkasten en andere informatie. De wandeling wordt vervolgd door de Bronsbergen; wat een mooi stukje natuur is dit. Bij Meulenbrugge wordt met jachthoorns geblazen, ja de midwinterhoorn mag vandaag niet meer, omdat het Driekoningen is geweest.

We lopen richting Kruisselbrink en vervolgen de Schoolhuisweg, lopen door het ijzeren hek van De Wildenborch, via stukje Bosket (is Frans voor bosje) terug naar de Kapel voor een broodje heerlijke Pulled Turkey. We zijn ook nog even gezellig in de Kapel binnen gaan zitten om een glühweintje te drinken. Hier zorgt het harmonica duo Diny en Bea opnieuw voor een sfeervol muziekje. Oh ja, er zijn vandaag 521 deelnemers. Terug naar de auto, om dan thuis lekker een uurtje uit te rusten. Volgend jaar lopen we de Wildenborchse Midwinterwandeling zeker weer.

We lopen richting Kruisselbrink en vervolgen de Schoolhuisweg, lopen door het ijzeren hek van De Wildenborch, via stukje Bosket (is Frans voor bosje) terug naar de Kapel voor een broodje heerlijke Pulled Turkey.

We zijn ook nog even gezellig in de Kapel binnen gaan zitten om een glühweintje te drinken. Hier zorgt het harmonica duo Diny en Bea opnieuw voor een sfeervol muziekje.

Oh ja, er zijn vandaag 521 deelnemers. Terug naar de auto, om dan thuis lekker een uurtje uit te rusten. Volgend jaar lopen we de Wildenborchse Midwinterwandeling zeker weer.

Jan Kornegoor, foto's: Johan Braakman – voor alle foto's: www.Achterhoekfoto.nl

Zoeken met de metaaldetector (deel 2)

Begin vorig jaar, toen ik nog een beginneling met de metaaldetector was, schreef ik een stukje. Ondertussen heb ik al een paar emmers oud ijzer (stukjes lood, brons, koper of aluminium) aan Willem -de oudijzerboer- meegegeven. Nu kan ik, aan de hand van geluiden en de getallen op mijn display, al een hoop overslaan; eerder durfde ik dit niet, omdat ik bang was iets moois te laten liggen. Vorige keer schreef ik dat ik nog een paar leuke stukjes grond te onderzoeken had. Eén daarvan is het lapje grond tegenover de Kapel, schijnbaar ook wel 'de dodenakker' genoemd. Ondertussen heb ik dit nu voor 80% onderzocht en een aantal leuke zaken gevonden die ik jullie niet wil onthouden.

Allereerst weer een heel aantal musketkogels, voornamelijk kleine. Verder een aantal gespen voor aan een riem(pje) of in de middeleeuwen op een schoen. Ook oude knopen; zelfs van een uniform uit de tijd van koning Willem II.

Daarnaast ook veel loodjes, deze zaten vaak aan zakgoed met b.v. rogge dat van de molen kwam. Maar ook andere zaken die een 'label' moesten hebben, zoals voor vervoer b.v. door de NS. Er zitten hele oude bij, waarvan sommige "Lakenloodjes" zijn, die aan een geweven lap stof zaten en waaraan je kon zien in welke stad dit gemaakt was (kwaliteit) en of het een halffabricaat was. Ik wist van het bestaan niet af en heb mij verbaasd over wat mensen allemaal verzamelen. Kijk voor de grap maar eens op www.loodjes.nl; er gaat een wereld voor je open! Zo werden er ook loodjes uitgegeven door steden en kerken, zogenaamde "Armenpenningen", waarop men dan een paar ons meel, brood of andere etenswaren kon verkrijgen, zoals dit in onze laatste oorlog ook "op de bon" mogelijk was.

Ook gaaf is de site www.bodemvondsten.nl; dit is een erg mooi gemaakte site met prachtige vondsten en een hoop informatie. Onder Tips! staat bijvoorbeeld ook een leuke link naar een tool waarmee je de kaarten van twee stukken grond kunt bekijken, soms door de eeuwen heen! Erg leuk om daarmee oude stukken land en wegen te vinden in een historisch interessant gebied, door in te zoomen en kaarten van toen en heden te vergelijken. Probeer de Wildenborch maar eens! (www.kaart.cc, zie het instructiefilmpje over de werking ervan)

Maar goed, ik dwaal af want ik wilde jullie nog een paar van mijn muntjes laten zien die ik, in onze eigen Wildenborch, heb gevonden! Ze (stuk of 15) zijn bijna allemaal slecht van kwaliteit; dit komt door ons type grond en de bemesting ervan; alleen de munten in edelmetalen blijven goed van kwaliteit. Tóch lukt het vaak, m.b.v. een vergrootglas en internet, om aan de hand van een stukje opschrift of wapen de herkomst te vinden.

De plaatjes die ik laat zien zijn van mooie exemplaren in musea, anders zouden de beelden te vaag worden. Maar de mijne zijn écht, dit blijkt wel als je ze met een loep en goed licht bekijkt.

Rijderschelling 1691, zilver

10 cents 1849 Koning Willem II,
zilver

1 cent Koning Willem I
koper, 1822

Tot zover mijn verslag. Ik hoop dat jullie je, net zoals ik, verwonderen over hoe dit toch in ons kleine gebiedje gevonden kan worden. We hadden blijkbaar veel reizigers. Ik houd me nog steeds aanbevolen voor een leuke akker (liefst geploegd) om met name naar oude munten te zoeken.

Hartelijke groet,
Theo Gremmer

Stormachtige berichten uit het bos

Ook de moeras-eik, voor het kasteel, was niet bestand tegen de storm

Code rood....ga niet de weg op als het niet hoeft.... De wind raast om het huis. De bomen zwiepen gevaarlijk heen en weer. Bart haalt de mannen van Ebola, die in het Bosket aan het werk zijn, naar binnen. Ook Rick krijgt een verbod om het bos in te gaan. En dat terwijl ze allemaal zo 'lekker bezig waren' met de werkzaamheden voor het herstel van het parkbos.

Overal liggen al stammen en stapels takken. Het gedeelte het dichtst bij huis is net klaar.

Code rood....we kunnen het zelf wel zien. En horen! Het bos kraakt in al zijn voegen en af en toe klinkt er een doffe dreun. Bezorgd zitten we allemaal aan de koffie in de grote keuken en spreken elkaar moed in. Misschien valt het straks wel mee.... De mannen van Ebola stellen de hoogwerker veilig en gaan weg. Hier valt voorlopig toch niets te doen en wellicht zijn ze nodig bij het opruimen van verkeersgevaarlijke bomen die niet op het landgoed liggen.

Code rood....in 2007, op precies dezelfde dag, raasde er een noordwester storm over ons bos met alle gevolgen van dien. Alleen, toen was het Bosket nog niet in ons bezit. Nu wel.... Wat staat ons te wachten?

Aan het eind van de dag, als de storm is gaan liggen, zie ik Bart en Rick het bos in gaan. Met kloppend hart wacht ik hun bevindingen af. En die zijn niet mals. Als ik mij zelf de volgende dag in het bos waag, laat Bart me zien wat de schade is. Zo'n veertig bomen, waaronder enkele reuzen, liggen - met wortelgestel en al - om. Her en der hangen scheefgewaaide bomen met hun kruin in buurbomen. Ook zij zullen het veld moeten ruimen. Gelukkig is Martie Dijkman met de kraan gekomen om Rick bij te staan, die met een motorzaag in de weer is om de eerste drama's op te ruimen. Bart staat er verslagen bij. Het aanzicht van het gehavende bos plus het feit dat hij zelf niet aan het werk kan vanwege zijn oogoperatie, is ook niet bepaald opwekkend. Gelukkig werkt het hoofd nog goed en wordt het werk, met zijn aanwijzingen, professioneel uitgevoerd. Maar het zal wel enkele weken duren voordat het bos weer het aanzien waard is en dan zullen er vele, vele werkuren in zitten. Maar dan - en dat is de positieve kant van het verhaal - gaan we nieuwe bomen planten. Er is al een lange lijst in bestelling. Het verouderde bos zal dan met jonge bomen worden verblijd, die het bos - ook als wij er niet meer zijn - aan een gezonde en hier en daar bloeiende toekomst helpen.

Het herstel van het Bosket zal niet in één keer klaar zijn. Er zullen nog jaren overheen gaan dat er hier en daar oude of zieke bomen moeten verdwijnen om plaats te maken voor jongere exemplaren. Alleen zó houd je het bos gezond. Maar in maart zullen alle paden weer goed begaanbaar en veilig zijn en zal ook het water zonder gevaar kunnen worden overgestoken, omdat de bosbruggen vernieuwd zullen zijn. We zijn zeer verheugd dat het Jubileumfonds van de Prinses Julianaschool daar - middels een schenking aan het landgoed - een bijdrage aan levert. We hopen dan ook vele Wildenborchers in het bos tegen te komen, wandelend over paden en bruggen en genietend van deze prachtige plek zo dicht bij huis!

Jennine Staring

Wouter en Judith, Mirthe, Esmée en Iris

Ze wonen vlakbij me om de hoek, zoals de meeste Wildenborchers. Dit maal ga ik voor het eerst naar mijn burens verderop aan de Wildenborgseweg om mijn aller-eerste interview te doen voor ons gezellige buurtblad. Ik weet niet voor wie het spannender is eigenlijk.... Spannend leuk dan. Het blijkt dat Wouter en Judith al 12 jaar op deze plek wonen en nog niet eerder geïnterviewd zijn. Dat kan dus. Is het misschien omdat ze zich beiden al bekend gemaakt hebben door hun actieve opstelling voor ons buurtschap?

Wouter vertelt dat hij hier aan de rand van de buurt is opgegroeid. Hij woonde lange tijd aan de Schoneveldsdijk, waar zijn ouders nu nog wonen. Zijn oudtante Jantje Eggink heeft lang in het huis gewoond, waar we nu het interview houden. Tante Jantje kwam op de nieuwjaarsreceptie nog even voorbij met het mooie verhaal dat ze destijds in 1988 precies dacht te weten hoeveel doelpunten werden gescoord tijdens het EK voetbal toen Nederland tegen Rusland speelde in de finale, terwijl zij in de moestuin aan het werk was. Het gejuich van blijdschap na een doelpunt kwam zelfs luid en duidelijk tot haar, ook al wonen mensen hier toch minstens 100 meter van elkaar. De vermeende 3-0 score bleek niet juist. Eenmaal sloeg het gejuich namelijk op de penalty die de legendarisch schreeuwende doelman Hans van Breukelen tegenhield.

Wouter is al jaren lid is van de Oranjevereniging (deze telt wel 18 leden!) die jaarlijks het Wildenborchs feest organiseert. Wat ik leuk vind om te horen is dat deze club zo zijn tradities kent in de verdeling van taken en in de rituele avonden die ermee gepaard gaan, waaruit een stukje cultuur van de Wildenborch spreekt. De spullen moeten weer van zolder gehaald en er wordt een verdeling gemaakt wie wat doet. Het wordt nogal eens laat, want met zijn allen is het zo vreselijk gezellig, dat het moeilijk is om weer naar huis te gaan. Daarom is er weinig verloop in de club, iedereen wil dit wel graag doen.

Judith is sinds een jaar actief in zowel de Kapelcommissie als in de Kapel – schoonmaakploeg. De Kapelcommissie organiseert gedurende het jaar diverse activiteiten waaronder de nieuwjaarsreceptie, de winterwandeling, de fietstocht en de Staringavonden. Ook dit is een gezellige club waar Judith met veel plezier in meedraait.

Wouter werkt voor Lujendijk Hoveniers. Hij is opgeleid als hovenier, maar kwam gaandeweg tot de ontdekking dat hij helemaal warm loopt voor de technische kant. Het onderhoud en de reparaties van de vele tuinmachines wordt nu bijna geheel in eigen beheer gedaan.

Wouter en Judith hebben 3 kinderen van 1,5 (Iris), 4 (Esmée) en 7 (Mirthe) jaar oud. Mirthe en Esmée gaan met veel plezier naar Barchschole in Barchem en kijken ieder jaar weer uit naar het Wildenborchs feest. Favoriet zijn hier de kinderspelen en het grote springkussen. De week voorafgaand aan het feest wordt er altijd fanatiek gekleurd voor de kleurwedstrijd. Tijdens de laatste verbouwing kwam ook Iris op de wereld en moesten Wouter en Judith flink improviseren. Dat kunnen ze goed! Temidden van het puin werd gevoed en geklust. Stap voor stap met het hoofd koel.

Iris gaat nu twee dagen in de week naar de kinderopvang in Lochem en is inmiddels al weer een flinke dame die graag meedoet met alles wat haar grote zussen verzinnen.

Judith is geboren in Warnsveld en heeft op diverse plekken gewoond, waarvan de laatste jaren in Baak. Haar vader was altijd werkzaam in de agrarische wereld, dus was Judith zelf als kind ook al snel vertrouwd met de agrarische sector. Eenmaal in gesprek over wat Judith zelf voor werk doet, gaat ze helemaal los. Ze werkt voor GD in Deventer: het staat voor Gezondheidsdienst van dieren, maar dat is nog een oude naam uit de tijd dat het bedrijf nog een semi overheidsbedrijf was. Het is inmiddels al jaren een B.V. Judith werkt hier als onderzoekscoördinator op de rundveeafdeling en is erg enthousiast als ze erover praat. Het is doordat het zo'n veelzijdige baan is en ze uitgedaagd wil worden. Zo zorgt ze samen met haar collega's ervoor dat onderzoeksvoorstellen aangevraagd en uitgevoerd worden, zit ze met allerlei spelers uit de sector om tafel om de voorstellen op elkaar af te stemmen en te stroomlijnen en zorgt ze dat de uitkomsten van de onderzoeken een vertaalslag krijgen naar de praktijk. Ze vertelt een treffend voorbeeld waarbij vanuit een initiatief uit de melkveesector, een onderzoek is opgestart naar de mogelijkheden van selectief droogzetten en de effecten hiervan op de uiergezondheid. Dit onderzoek heeft er mede toe geleid dat hier nu andere richtlijnen voor zijn ontwikkeld en koeien niet meer standaard met antibiotica worden drooggezet. Daarin lopen we voor op het buitenland. Boeren zijn hierover ook toenemend enthousiast geworden, omdat de positieve gevolgen veel groter zijn dan verwacht.

GD heeft ook een signaalfunctie bij uitbraak van ziektes onder rundvee, varkens of pluimvee. Door de directe lijnen met veehouders en dierenartsen in het veld komen signalen vroegtijdig binnen en kan direct actie worden ondernomen. En dan is er nog een tak van cursussen op gebied van deskundigheidsbevordering waar ze aan deelneemt.

Praktijk, opleiden en onderzoek, en dan nog kleine kinderen. Topsport! En helemaal háár ding.

Wouter en Judith: mag ik jullie bedanken voor dit leuke eerste interview? Jullie hebben me erg geholpen met jullie enthousiasme, en mijn wereld is weer wat breder geworden! Helaas heb ik de kinderen niets kunnen vragen, want zij lagen al op bed... maar we zien ze wel op de foto!

Kathy de Vries

Een gesprek over Stichting De Wildenborch

Voor ons 'Wildenborchers' is de Wildenborch met zijn prachtige tuinen iets vanzelfsprekends. Het is de basis van deze buurt, het zorgt voor verbinding met en tussen de mensen die er wonen. Daarnaast is het een toeristische trekpleister en draagt het zodoende bij aan de economische welvaart. Zoals wij ook allemaal weten is Jennine een nazaat van de dichter A.C.W. Staring, die de Wildenborch bewoonde tot aan zijn dood in 1840. Ook is het voor ons vanzelfsprekend dat er 'een Staring' de Wildenborch bewoont en voor zorgt dat de Wildenborch blijft bestaan.

Maar is het wel zo vanzelfsprekend dat de Wildenborch er nog steeds op deze manier is?

Daar ga ik over praten met Evert-Kees van de Plassche, echtgenoot van Jennine Staring. Hij is penningmeester van Stichting de Wildenborch. De vader van Jennine heeft in 1976 samen met zijn oom en tante, de vorige bewoners, Stichting de Wildenborch opgericht en dat is cruciaal geweest voor het voortbestaan van de Wildenborch,

althans in de huidige vorm van particuliere bewoning. 'Als hij dat niet had gedaan, was de Wildenborch hoogstwaarschijnlijk niet meer in particuliere handen geweest', zegt Evert-Kees. Dat was een ingrijpende beslissing, want daarmee was het officieel niet meer in handen van de familie. De familie huurt het van de stichting. De inboedel, schilderijen etc., zijn wèl privé bezit. Het doel van het oprichten van de stichting is volgens de statuten: 'Het in stand houden van het historisch landgoed de Wildenborch'. Dat is ook de drijfveer van Jennine en Evert-Kees om het te doen. 'Wij zijn allebei idealistisch', zegt hij. 'Ons doel is deze unieke buitenplaats zo goed mogelijk te beheren en te behouden en daar komt veel bij kijken. Mensen hebben vaak nogal romantische beelden over het bewonen van zo'n buitenplaats. Bijvoorbeeld dat de bewoners van buitenplaatsen altijd van adel zijn, veel geld hebben en een gemakkelijk leventje leiden. Of men denkt dat het vanzelf in stand blijft door veel subsidies van de overheid. In werkelijkheid betekent het onderhoud van dergelijke buitenplaatsen in financieel opzicht bodemloze putten'.

Even terug naar de stichting. Jennine is voorzitter, Evert-Kees dus penningmeester en hun zoon is secretaris. Verder zit één van hun dochters in het bestuur en Winand, de broer van Jennine. Als buitenstaanders zitten Albert Schimmelpenninck, v.m. rentmeester van landgoed Twickel en Gijsbert van Hoogevest, restauratiearchitect, in het bestuur. Doordat de meerderheid van de bestuursleden tot de familie behoort, behoud je de zeggenschap en daarmee de continuïteit van de Wildenborch. Niemand van de familie heeft financieel belang bij de stichting, die overigens de ANBI status heeft, d.w.z. dat over schenkingen geen belastingen hoeft te worden betaald. De Wildenborch is een rijksmonument en dat wil weer zeggen dat je huis en tuin in stand moet houden volgens een aantal door het Rijk gestelde normen. Door de monumentenstatus kunnen subsidies worden aangevraagd, maar daarover later meer.

Sinds 2014 hebben Jennine en Evert-Kees met hun (schoon)kinderen een overleg over de toekomst van de Wildenborch: ze noemen het 'de Wildenborch Conferentie'. Eénmaal per twee jaar praten ze dan samen over de toekomst en over wie wát wil of kán doen. Daar kunnen allerlei nieuwe scenario's ontstaan. 'Wij denken nog vanuit óns 'denkraam', maar de kinderen staan weer heel anders in deze wereld en dat geeft vaak heel nieuwe invalshoeken. En dit alles dus met als enig doel de Wildenborch in stand te houden, omdat we willen dat dit cultureel erfgoed blijft bewaard.

In 1976 is de stichting dus opgericht. Oom Dolf en tante Jet, die op de Wildenborch woonden voordat de vader en moeder van Jennine er kwamen wonen, hebben voor het startkapitaal gezorgd. Zij hadden geen kinderen en hebben een deel van hun vermogen in de stichting ondergebracht. Met de opbrengst van dat kapitaal wordt nog steeds een belangrijk deel van het onderhoud betaald.

In 2005 zijn Jennine en Evert-Kees hier komen wonen, nadat de linkervleugel en het middendeel waren gerenoveerd. Er werd tevens een soort appartementje gecreëerd voor de vader van Jennine. Toen is ook de lifftoren aangebouwd. Vader stierf helaas een paar maanden na hun intrek. Daarna zijn ze verder gegaan met de rechtervleugel van het huis. Alle bedradingen, riolering, waterleidingen moesten worden vernieuwd. Het huis moest worden aangepast aan de huidige tijd: meer comfort, want het was er vaak koud en redelijk spartaans. Het voordeel was dat ze het wel helemaal naar hun eigen hand konden aanpassen. Voor het opknappen van het huis heeft de stichting overigens nooit subsidie gekregen.

Daarna waren de tuinen aan de beurt. De watergangen zijn uitgebaggerd (dat herinnert iedereen zich nog wel: die grote pijpen over de Wildenborchseweg), groot onderhoud aan de bomen, de borders etc. Bart en Alma van der Schoot zijn in 2003 in dienst gekomen van de stichting, nadat Bertus Wiltink was gestopt als tuinbaas. Tegenwoordig werkt ook Rick Kelder op de Wildenborch in het kader van zijn mbo-opleiding. Evert-Kees doet het personeelsbeleid en Jennine heeft het dagelijks contact met Bart en Rick. Eénmaal per twee weken is er werkoverleg, waarin van alles aan de orde kan komen over de tuinen, activiteiten, aanvragen voor rondleidingen, wandeltochten etc.

Eigen inkomsten

Ieder jaar worden drie keer open tuindagen georganiseerd: de sneeuwkllokjes in februari/maart, twee dagen in het voorjaar en één dag in augustus. Daarmee wordt gezorgd voor eigen inkomsten die noodzakelijk zijn voor het in stand houden van de tuinen. Dat zijn altijd gezellige dagen en de hele familie komt dan helpen. Verder worden er rondleidingen georganiseerd, wordt er (open haard) hout verkocht en zijn er af en toe concerten in de tuin. Afgelopen jaar was het Staringjaar, 250 jaar geleden dat A.C.W. Staring werd geboren. Er waren allerlei extra activiteiten en bijzondere Staringavonden. Er was Staringwijn en Staringbrood en in december zou het Staring Museum in Almen worden geopend. Dit museum STAAL is bedacht en gefinancierd door Pien Pon uit Almen. Jennine is voorzitter van het stichtingsbestuur. Helaas kon de opening door brandstichting niet doorgaan.

Nu alle renovaties en groot onderhoud voorbij zijn betekent het beheren van de Wildenborch ruim één full time baan, die Evert-Kees en Jennine samen doen. 'De Wildenborch is 'gewoon' een bedrijf, dat zakelijk moet worden gerund. Iedere keer komt er toch weer iets extra's, zoals nu het groot onderhoud van het Bosket, dat begin 2016 – na vele vergeefse pogingen – weer bij het landgoed is gekomen. Voor dit achterstallig onderhoud heeft de stichting subsidie (60% van de opgevoerde kosten) van de Provincie Gelderland gekregen. Jennine zorgt daarbij voor de dagelijkse gang van zaken. De recente storm heeft ervoor gezorgd dat er nog extra werkzaamheden bij komen.

Evert-Kees houdt zich dus vooral bezig met de financiën en de administratie. Als penningmeester doet hij het vermogensbeheer, samen met de bank. Daarnaast zorgt hij voor de subsidieaanvragen. Verder is hij voorzitter van de Stichting Vrienden PHB. Stichting de Wildenborch is daar ook lid van, evenals van het BKB (Bronckhorster Kroonjuwelen Beraad), het GPG (Gelders Particulier Grondbezit) en van de Vereniging Particulier Historische Buitenplaatsen.

'We krijgen vaak vragen als: van wie is dit landgoed? Van Geldersch Landschap of van Natuurmonument? Mensen hebben vaak geen idee hoe het staat met de eigendomssituatie. Het belang van particuliere buitenplaatsen wordt de laatste tijd steeds meer onderkend, gelukkig. Uit onderzoek blijkt onder meer dat het voor de overheid vèr uit de goedkoopste manier is om ons cultureel erfgoed te behouden. Dankzij de buitenplaatsen en landgoederen in de gemeente Bronckhorst zijn niet alle bossen verdwenen t.b.v. de landbouw'.

Subsidies

Buitenplaatsen die de status 'rijksmonument' hebben – en dus ook de Wildenborch – kunnen bij het Rijk subsidie aanvragen voor het onderhoud van huis en tuin, via de zgn. SIM (Subsidie Instandhouding Monumenten). Men krijgt dan maximaal 50% van de opgevoerde kosten van het reguliere onderhoud. Evert-Kees heeft wel eens moeite met ambtenaren van overheidsinstellingen, die vaak meer vanuit de regels opereren, dan dat ze daadwerkelijk geïnteresseerd zijn in het behoud van het culturele erfgoed. Gelukkig is er de laatste jaren hierin wel een kentering waarneembaar. Kortom: het onderhoud van een landgoed als de Wildenborch gaat echt niet vanzelf. 'Je bent hier rentmeester en ik vind het ook een eer om het te mogen doen', besluit Evert-Kees. En dat is een mooi eind van ons gesprek.

Lucie Bartel

Nieuwe rubriek voor 2018?

Bij elk huis is wel iets bijzonders waarover je vertelt aan je bekenden en wat je dan ook graag laat zien. Iets delen in onze buurtkrant 'De Wildenborcher' kan ook.

Hendrik Jan Meulenbrugge stuurde ons een foto met tekst toe over de hak in de pruimenboom en Jenny Nijsink mailde een foto van een heel bijzonder lucifersdoosje.

Het zou mooi zijn als er meer van deze kleine berichten ingestuurd worden.

Wie volgt?

(Voor wie ons dialect (nog) niet helemaal machtig is):

De hak in de pruimenboom

Op zich niet zo bijzonder, maar hij hangt er al tachtig jaar. Hoe dat zo gekomen is, dat zal ik even uitleggen. Een tante van mij was in de tuin, voor het huis, onkruid aan het hakken. En toen brak de steel stuk. Zij hing de hak in de pruimenboom en zei tegen haar broer: "Je moet me even een nieuwe steel aan de hak zetten". "Dat is goed, ik zal dat wel een keertje doen", zei hij. Maar, hij hangt er nog steeds en dat al tachtig jaar.

De hakke in de pruimen boom.

Op zich neet zo biezonder, moar he hunk d'r al 80 jaar. Hoe dat zo kommen is z'ak oe is even uut de denke doon.

Un tante van mien was veur't huus in't hufke ault onkruid hakken en to bruk de stelle kapot.

Ze hunk de hakke in de pruimenboom en zeg tegen eur breur.

"Moi min even een nieuwe stelle an de hakke zetten".

"Das good z'ak wel een keer doon" zegge. Moar he hunk ter nog steeds en dat al 80 jaar.

Op 1 februari jl. was het 65 jaar geleden dat de watersnoodramp in Zeeland plaatsvond

Jaren geleden vonden wij onder de houten vloer van klas 1,2,3 van de Prinses Julianaschool een bijzonder lucifersdoosje. Deze lucifersdoosjes werden verkocht na de ramp en per doosje ging 3 cent naar het nationaal rampenfonds. Een klein voorwerp gekoppeld aan een, voor ons land, enorme ramp... Het doosje is 65 jaar later stille getuige!

Theo Gremmer, Jenny Nijsink, Bart

Robijnen huwelijk Bertus en Reina Bannink

Zaterdag 3 februari waren Bertus en Reina Bannink (Wildenborgseweg 4) 40 jaar getrouwd. Dit werd uitgebreid gevierd bij 't Wapen van 't Medler, met hun kinderen, kleinkinderen, familie, vrienden en de buurt. Bertus en Reina hebben samen twee kinderen. Dochter Agnes woont met haar man en kinderen (5 en 3 jaar) in Luxemburg en hun zoon Jeroen woont samen met zijn vriend in Deventer.

Namens iedereen, van harte gefeliciteerd!

Zeiltocht: IJsland-Faeröer-Orkney eilanden (2)

Door Frans en Jet Bakx-Rombouts, 'Kamphuizen' Wildenborchseweg

Anker op voor het rondenvan Langenes, de noordoostelijke, op een ganzennek lijkende en meest eenzame landtong van IJsland. Er staat een behoorlijke zee. We revent flink en de boot voelt zich in haar element. In slecht zicht, waardoor de omgeving er somber uit ziet, vooral ook omdat het een betrekkelijk laag stuk land is waardoor je de helder witte sneeuwtoppen mist, leggen we aan een kade bij de plaatselijke visfabriek in Porshöfn aan. De plantmanager van de lokale visfabriek komt aan boord. Hij zeilt samen met zijn neef en een Amerikaanse opstapster, Diane Gorch, die voor een zeilblad schrijft, een rondje IJsland. We eten samen in de plaatselijk kroeg en wisselen zeilervaringen uit.

Terwijl we al uren zicht hebben op de machtige besneeuwde bergketens van de noordkust, doemt Grimsey pas 10 mijl voor aankomst op. Het is een klein, relatief plat eiland. Eigenlijk niet meer dan een flinke rots. Het is dé vogel hoofdstad van IJsland. Honderden maar dan ook honderden papegaaiduikers, sterns, stormvogels etc. Een eldorado voor de vogelaar. Die worden 's ochtends uitgebraakt door de ferry, sommige met camera's van wel een halve meter!

Een uur voor de echte zonnewende leggen we aan de kade van de buitenhaven aan. Er is een piepklein beschut binnenhaventje, maar dat ligt vol met plaatselijke vissersbootjes. Als na een paar uur zwaar weer over het eiland trekt, liggen

we erg te steigeren op de binnenkomende zeeën en verhalen we de boot naar de ferry-aanlegsteiger. Ietsje beter maar het blijft een onrustige nacht. Er is zeer slecht weer voorspeld en omdat we niet vast willen zitten op deze rots besluiten we naar Husavik te gaan. Voor de thuisreis niet echt makkelijk want we duiken een diepe baai in, maar dat nemen op koop toe. Op zee genieten we van de besneeuwde bergketens waar we op af zeilen. We naderen het fjord, waaraan Husavik ligt en zien veel walvissen om ons heen. Husavik is niet voor niets de Whale Capital van Europa. In de vroege avond leggen we in de pittoreske haven aan.

Na twee dagen uitzonderlijk slecht weer gaat in ieder geval de wind wat liggen en kunnen we weer vertrekken. We hebben wind tegen en motoren in verband met de wilde golven dicht onder de kust. Na 6 (!) uur motoren zijn we de baai uit en zeilen we in westelijke richting om de Noordkust van IJsland te rondenvan op weg naar de Faeröer. Het is bitterkoud en de zee is zo wild dat ik ruimhartig de vissen voer. We zeilen op de poolcirkel en, wat een wonder, rond middernacht breekt vlak boven de horizon de nachtzon door. Een prachtig afscheid ! Er blijft een goede wind staan en we schieten flink op. IJsland vervaagt steeds meer tegen de Arctisch, grijs/blauwe wolkenlucht. Het blijft koud maar langzaam wordt de zee minder ruw, dus met iedere minuut wordt de tocht aangenamer, zeker als we ook nog bezoek krijgen van een school enorme dolfijnen: een spectaculair gezicht.

Na drie dagen op zee zien we weer land. De massieve bergketens met de spectaculair steile kliffen van de Faeröer doemen op. We komen met het goede tij binnen en kunnen zo een wondermooie tocht met 4/5 knopen stroom mee langs de meest Noordelijke eilanden maken in een inmiddels zon overgoten wereld. In de late middag leggen we aan de kade in Klaksvik aan. We krijgen bezoek van een behulpzame havenmeester en een gemoedelijk douanier die ons paspoortnummer komt opnemen.

Hij had ook nog een heftig nieuwtje toen hij hoorde dat wij in de baai van Tvoroyri onze stuurautomaat hadden gekalibreerd. Twee dagen daarna is de plaatselijke visfabriek aldaar volledig afgebrand. Een ongekende ramp. We maken de volgende dag een lange wandeling en bezoeken de mooie moderne Christianskirke met ramen geïnspireerd op de Vikingschepen en met een geweldige altaarschildering van Joakim Skovgard. Er staat een granieten doopvont in, 4000 jaar geleden gebruikt als offerschaal in een Deense tempel.

De volgende ochtend worden we door een ongelooflijke stank onze kooi uitgejaagd; de ruimen van de naast gelegen visserstrawlers worden doorgespoeld. We verlaten Klaksvik voor Torshavn. Er staat nauwelijks wind en we laten ons op de stroom door het fjord glijden. Torshavn ziet er een stuk kleurrijker uit dan in onze herinnering. Vooral de oude wijk Tinganes met haar nauwe straatjes tussen de houten, met gras bedekte, huizen, waar de eerste bewoners al in 825 handel dreven en ook al vanaf die tijd het parlement of wel de "Alting" zetelde.

We halen de fietsjes tevoorschijn om naar de ruïne van de kapel van St Brendan (naamgever van onze boot) te fietsen aan de smalle baai iets ten zuiden van Kirkjubour. Na een steile klim en dito afdaling bereiken we de baai genieten we van het uitzicht op de omliggende eilanden en het kristal heldere water. De terugweg leggen we per bus af. Die leidt ons nog door diverse aan de baai gelegen plaatsjes al vorens ons in Torshavn af te leveren. Zo langzamerhand moeten we ons opmaken voor de laatste etappe: de Orkney's.

We vertrekken met weinig wind en als door de tegenstroom de vaart er echt uit is ankeren we in de baai van Tjaldavik, op Suderoy . Na een bladstille nacht hebben we 's ochtends gelukkig zoveel wind dat de zeilen op de rollende zee net niet gekmakend klapperen. Na twee dagen laten we ons anker vallen bij het eiland Eday, een van de eilanden van de Orkney's. De geur van gras en het geluid van loeiende koeien; een vertrouwde wereld.

Voordat we definitief afscheid nemen van deze prachtige reis hopen we eerst nog tussen de Orkney eilanden met hun hagelwitte stranden en ruïnes waarna we langs de prachtige Westkust met haar duivelse kliffen, glooiende weilanden en vele historische plaatsen via de Old man of Hoy en de restanten van de bunkers en schiettorens uit de tweede Wereldoorlog aan de ingang van Scapa Flow, afzakken naar Stromness, onze eindbestemming.

De volgende dag op het fietsje, in de straffe wind heuvel op en heuvel af, dromend van een elektrisch vouwfietsje, laven we ons aan meer dan 5500 jaar oude cultuur. We fietsen langs neolithische opgravingen Skara Brae, MaesHow, Stone Circels. En vliegen dan naar huis om de boot later weer op te halen.

Jet Bakx-Rombouts

Even voorstellen:

Christine en Lucas Meltzer

Galgengoorweg 15a

Na 15 jaar in de Franse Périgord (departement Dordogne) te hebben gewoond en gewerkt, zijn wij - Christine en Lucas Meltzer - afgelopen oktober naar de Galgengoorweg 15a verhuisd. In Frankrijk hebben we een heerlijke tijd gehad, toch besloten we om terug te gaan naar Nederland.

Het was al snel duidelijk dat we niet terug wilden naar het westen of midden van het land en al gauw zetten we onze zinnen op het voor ons enigszins onbekende oosten van

het land. We gebruikten onze regelmatige bezoeken aan Nederland om telkens een paar dagen op zorgvuldig uitgekozen plaatsen door te brengen om te zien hoe mooi, rustig of goed het daar zou zijn. We wilden er toch zeker niet op achteruit gaan! Al snel begrepen we dat de Achterhoek een streek is waar nog wel voldoende ruimte is, niet te druk en vooral ook met een gemoedelijke sfeer waar we ons thuis zouden kunnen gaan voelen. En daar zitten we dan op onze prachtige nieuwe stek bij het Het Grote Veld, daar waar vroeger een beeldentuin was.

Terug naar Nederland samen met hond Theo en kat Jean Claude, het was een hele operatie! Helaas is Theo half december door ouderdom overleden, maar gelukkig heeft Jean Claude het goed naar zijn zin en doet zich flink tegoed aan de Hollandse muizen!

Tuinieren is een van de passies van Christine, zij kan zich in deze prachtig aangelegde tuin helemaal gaan geven aan het onderhoud ervan. Voor Lucas is er gelukkig ook van alles te doen rond het huis en op het grote terrein.

Tijdens de Nieuwjaarsreceptie hebben we met veel buurtgenoten kennis gemaakt, het was er druk en helaas hebben wij niet alle namen kunnen onthouden... Onze naaste burens, die allen zeer hartelijk en behulpzaam zijn, hadden we uiteraard al voor die tijd ontmoet.

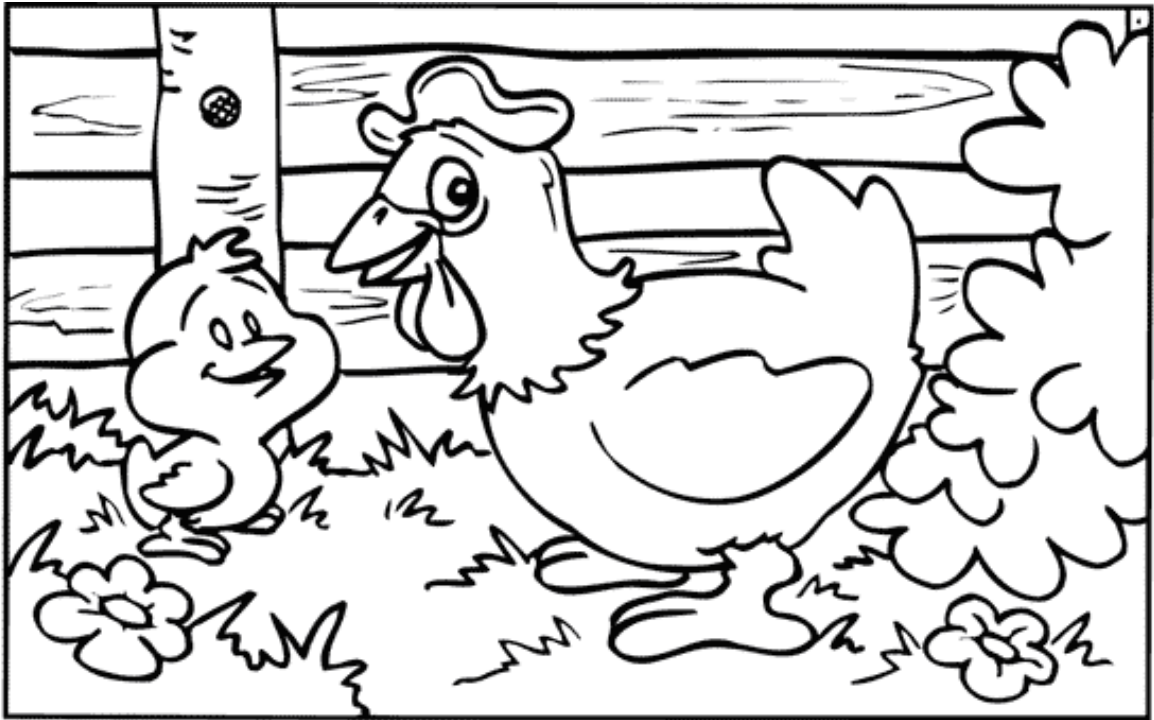
Wij zijn in alle opzichten erg gelukkig met onze keuze voor deze plek in de Achterhoek!

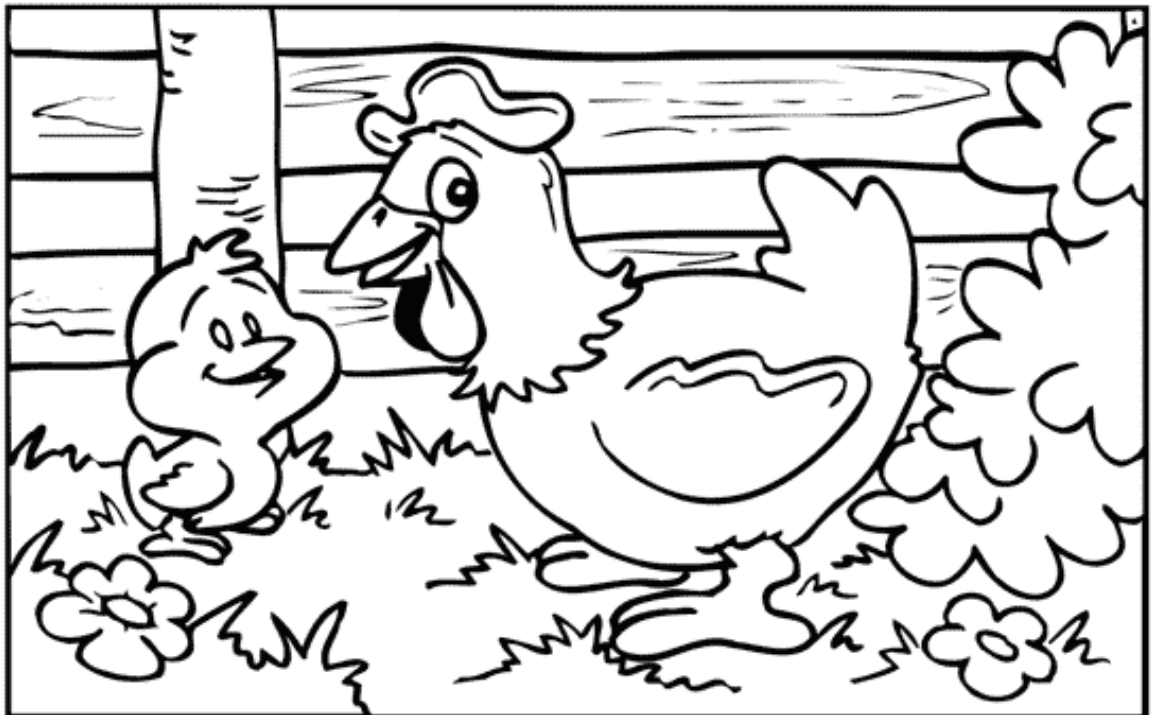
Postvak In

Kinderpagina

ZOEK DE 7 VERSCHILLEN

Reünie zaterdag 24 maart..... Prinses Julianaschool

Wie herkent zichzelf op deze foto?? Of wie herkent een van deze mensen op de foto??

Afgelopen oktober ontmoette mijn man Theo Gremmer op een wandelvakantie in Portugal een vrouw die ook deel uit maakte van de wandelgroep. Zij had vóór de wandelvakantie een fietsvakantie gemaakt, maar haar fiets was gestolen in het Spaanse Valencia. De bagage die nog over was, was teveel om mee te nemen in het vliegtuig. Theo bood aan om dat alvast voor haar mee te nemen, dan was de bagage in ieder geval al weer in Nederland. Zij gaf aan dat ze nog plannen had om de musea van More in Gorssel en Ruurlo te bezoeken en dan bij ons langs te komen om haar spullen op te pikken. Ellis uit Amsterdam bezocht ons weken later en was onder de indruk dat de “hele Achterhoek elkaar kende...”

Via een B&B overnachting in Eefde had ze op de avond voor vertrek gevraagd wat de kortste route naar de Wildenborchseweg in Vorden was. Op de vraag op welk gedeelte van de Wildenborchseweg ze moest zijn, antwoordde zij, dat ze alleen wist dat het een oud schooltje was. Opeens een grote lach op het gezicht van de B&B eigenares. Zij was leerling op deze school geweest. Het foto-album kwam tevoorschijn en daar was een oude klassenfoto als bewijs. Haar gast maakte een foto en liet ons de andere dag deze foto zien. (vergezeld van een klein briefje van Reina (Wassink-) Hissink, geboren 18-9-1942 en als meisje opgegroeid aan de Galgengoorweg.)

Bertus Wiltink kon ons bij een bezoekje al snel een aantal namen doorgeven. Bij mij ontsproot het idee om iedereen van deze klas die er nog is, uit te nodigen voor een reünie bij ons op school. Misschien is er nog iets van vroeger dat men herkent.

Dus ziet u zichzelf op deze foto staan en vindt u het leuk om samen met de klasgenoten van de foto, in de oude school herinneringen op te halen..... De koffie en de thee staan klaar.

Ook nog oude groepsfoto's of andere oude foto's in een of ander album? Neem ze mee, dan wordt het vast en zeker een gezellige middag!! Tot ziens op zaterdag 24 maart om 14:00 uur.

(Herkent u iemand op deze foto die wellicht nog in staat is dit ook mee te maken, tip hem of haar even)

Graag hoor ik of het u lukt om erbij te zijn. Mijn telefoonnummer is 06-2140 2391

Emailadres: jennynijsink@hotmail.com

Hartelijke groet, Jenny Nijsink

Prinses Julianaschool, Wildenborchseweg 30

Hoorde ik hoongelach?

Kerstnacht 2017 in blijde afwachting van het wonder van Kerst maar ook in afwachting van de duivelsklokken in Het Gat hierachter.

Van een paar Wildenborchers had ik wat vage toezeggingen gehad om na mijn liederlijk valse getoeter op de midwinterhoorn om middernacht hier te komen joelen om zo de duivel te tarten. En waardoor hij dan misschien venijnig op die vermaledijde Duivelsklokken uit de Gudulatoren uit Lochem zou gaan rammelen.

Zoals een goede gastvrije Wildenborchse naoste, die wat vraagt van zijn buurtgenoten, betaamt, was er gezorgd voor een behoorlijke hoeveelheid keelsmeeders om het schreeuwen te bevorderen. Warme chocolademelk met rijkelijk rum, Glühwein met extra toevoegingen, (geheim recept). 'Sterretjes' jenever met suiker, 'Hagel en Donder' van Herman en natuurlijk knakworsten. Alles gratis. Groot was de desillusie. Niemand durfde natuurlijk te komen. De bijgelovige bangeriken. Zonder drank geen klank zeggen ze bij de harmonie.

Aangezien ik toch hard en vals wilde blazen heb ik dat maar in mijn eentje in de praktijk gebracht. Eigenlijk werd het zo alleen in het schuurtje toch best gezellig bij het licht van een paar flakkerende petroleumstellen.

De warme dranken stonden daarop te pruttelen (wat stinken die dingen toch). Wat muizen en een bruine rat die kwamen kijken. Maar toen: Ging ineens weer dat vermaledijde laatste vrachtvliegtuig naar Singapore over. De musicus was de tijd vanwege de gezelligheid helemaal vergeten! Ik stoof naar buiten, maar in de haast vergat ik mijn hoorn. Rende terug het schuurtje in. Struikelde over een muis en gooide een pieteroliestel omver. Voorkwam de brand. Greep de hoorn en rende weer naar buiten. Daar hoorde ik het klokje van het Medler twaalf slaan (De Wildenborch doet dat niet meer i.v.m. de nachtrust van de pauwen). Het geluid van het vrachtvliegtuig was al aan het verstommen en net toen ik wilde gaan blazen en begon te denken dat alles tevergeefs was geweest hoorde ik daar een bulderend hoongelag? Uit de richting van Het Gat? Was dat de boswachter op zijn nachtelijke rondje illegaal stropen of was dat.....??? Volgend jaar maar weer proberen. Maar dan zonder drank!

Jullie geloven het zeker weer niet? Hoor: Ik was onlangs uitgenodigd in Winterwijk om mijn Staringlezing te houden. En ik vertel dan ook het verhaal van Jaromir met dit bovenstaande er bij. Wat een ongelovigen daar! Terwijl daar de verhalen zo'n beetje zijn uitgevonden in Ratum en omstreken. Al pratend met wat geheimzinnige plaatjes van mistige verten en zo erbij. Dan zeg ik dat hierachter, waar nu Het Gat is ook, naast het verhaal van de Duivelsklokken, het verhaal van A.C.W. Staring geboren is van de Mulder en de Schoorsteenveger die elkaar tegenkwamen in het stikke duister. Luister en huiver:

De Schoorsteenveger Hans en Louw de Molenaar
Doorkruisten 's nachts het veld; tien schreden van elkaar;
Allengskens dunt de wolk, die 't maanlicht kwam bedekken;
Daar wordt Hans Louw, en Louw wordt Hans gewaar!
"Een Spook!" denkt de een: "De Droes!" denkt de ander;
Het Tweetal, weêrzijs even schrander,
Stond stijf op 't wit en 't zwart te zien;
Geen voet dorst, hier nog ginds, bewegen;
Tot, eindelijk aan de kim gestegen,
Hun 't morgenlicht zijn hulp kwam biën.
(De Droes=De Duivel)

Terwijl ik voorlees pak ik dan heel stiekum mijn midwinterhoorn en voor het publiek er erg in heeft blaas ik hard, oerend hard! Ze schrikken zich een ongeluk. Dan zeg ik: 'Jullie geloven dit niet???' . 'Als jullie dit verhaal niet willen geloven blaas ik nog veel harder en valser'.

Allemaal gelovigen!!

En dan geloven ze door deze lichte dwang ook gelijk het verhaal van die mooie beuk met het handje in het Bosket 'Het Urinoir'. Het was een hele grote groep aandachtige geletterde toehoorders. Zo gaat dat. Ik weet wat de puriteinen onder jullie zeggen: 'Ho, dat blazen mag niet meer na Driekoningen. Alleen in de bedstee zodat niemand het hoort'. Nu wil het geval dat er hier in huis in de beide bedsteden al zoveel gebeurd is dat het blazen er echt niet meer bijkan. Ik heb me zelf dus ontheffing toegezegd en verleend.

A.C.W. Staring schreef mooie verhalen die de indruk wekken dat hij die zelf ook geloofde!

Dit hele verhaal past goed in het streven om mede 'het land van Staring' vanuit Almen te promoten. Helaas, helaas door die laffe smeulbrandstichting in Museum Staal is dat even uitgesteld. Maar het komt goed. En: dat 'land van Staring' wordt steeds mooier en eigenlijk ook steeds groter. Wat wonen we toch in een mooie streek!

Landrot

Hallo buurtgenootjes,

Hier thuis zijn de kinderen erg dol op groente, vooral broccoli en bloemkool vinden ze erg lekker. Maar vaak blijft er toch nog weer wat over..... vast wel herkenbaar voor iedereen, toch???

Vaak bewaren we dit, en maak ik er een soepje van... heel makkelijk en snel klaar voor de volgende dag. Deze wilde ik toch graag even met jullie delen.

Ingrediënten:

1 aardappel
bloemkool/broccoli wat over is (hier meestal 1/2)
1 liter water
2 blokjes bouillon
125 creme fraiche
uitgebakken spekjes
zout/peper

Voeg het water en bouillon in een pan, en breng het aan de kook. Schil de aardappel en snij deze in kleine blokjes en voeg toe aan het bouillon. Wanneer de bloemkool nog niet gekookt is, deze er ook bij doen, en anders wat later als de aardappel gaar is

Hierna alles pureren, creme fraiche er door heen roeren. Nog even weer aan de kook brengen. Op smaak brengen met zout en peper.

Erg lekker met nog wat uitgebakken spekjes, smullen maar

Afgelopen week ook een keer met spruiten gemaakt..... ook erg lekker, maar moet je niet te veel van eten.

Lieve groet,

Michelle Schröer

ee t
s m a k k e r

Dubbelop aan de teut...

Wie had dat gedacht, dat de Wildenborchse vrouwen nog meer aan de teut konden dan dat ze deden. Ongeloofwaardig of niet, het is gebeurd. Heb het uit zeer, zéér betrouwbare bron;-).

Wat een avond was de avond van de 30ste november. Van alles bracht een bezoek aan ons. Een non in vol ornaat, al heb ik mijn twijfels of ze wel zo kuis was, koning Willem Alexander met zeer merkwaardig hoofddeksel en er werd zowaar een huwelijksaanzoek gedaan.

Bij binnenkomst was er dit keer geen koffie, maar het welkom was zeker net zo warm.

In de zaal staat er in een kerstsfeer aangekleed buffet van Oudhollandse likeuren en verschillende smaken advocaat. Vol en dan bedoel ik ook echt vol enthousiasme en op cabaretse wijze neemt Willem Heuzinkveld ons mee naar de tijd waarin de Oudhollandse likeuren hun oorsprong hebben. De gouden eeuw, de tijd van vreemde tradities/gebruiken, de kwakzalverij/heksendrankjes en waarin in mensen vol ongeloof waren. Als je het goed bekijkt is er eigenlijk maar weinig veranderd. Want het zijn toch die Nederlanders die hun potje pindakaas en pak hagelslag steevast meenemen op vakantie. Over vreemde gewoontes gesproken. Kwakzalvers?.. Denk aan vrouw in blauwe jurk en het ongeloof, ja... daar begonnen we het verhaal al mee. Willem vertelt verder over het ontstaan van de likeuren. Aan de zogenoemde heksendrankjes werden toen der tijd de goedkope suikers uit het westen en de specerijen uit het oosten aan toegevoegd. En dan maar mixen en veel, heel veel proeven. Na dit stukje geschiedenis kregen wij uitgebreid en onbeperkt gelegenheid om de drankjes te bekijken en te zelf proeven.

Ik en menig met mij hadden ons voornamelijk uitgeleefd op de advocaatsoorten (Bitterkoekjes, Mojito mint, Hazelnoot, Pistache, Banaan, Amaretto). Heerlijk hoor!

Maar ook de likeurtjes met allen hun eigen bijzondere namen (Hansje in de kelder, Hemel op aarde, Bruidstranen (deze tranen worden symbolisch weergegeven met stukjes bladgoud en bladzilver, die in de likeur rond dwarrelen), Naveltje bloot, Eau de ma tante, etc.) hebben de grondige inspectie van menig vrouw doorstaan. Daar waar sommigen de ogen uitkeken over de hoeveelheid flessen likeur, keek de ander zich de ogen uit over wat de ander achter over sloeg. Nu had ik zelf niet echt het idee dat er toekomstige leden voor de A.A. bij zaten, maar de niet alcoholische drankjes waren toch aanzienlijk minder aangetast.

Om de boel nog in toom te kunnen houden ging Willem verder met het tweede gedeelte van zijn presentatie. Hierin vertelde hij op zijn eigen humoristische wijze over dat al die bijzondere namen, die de likeuren dragen, niet voor niets zijn. Want Calvinistisch als we waren mocht er alleen met een gegronde reden/speciale gelegenheden worden gedronken. Maar we hoeven geen medelijden met die mensen van toen te hebben, want als ik de hoeveelheid soorten likeuren zag dan waren ze of heel soepel met hun regels of bijzonder creatief in het bedenken van gegronde redenen.

Met een grote knipoog en met een paar verkleedsessies om de woorden extra kracht bij te zetten heeft Willem enkele verhalen verteld. Ook gedichten passend en vermakelijk kwamen voorbij.

Een huwelijksaanzoek aan Dinie van Ark werd door haar afgewezen. Misschien vond ze wel dat hij teveel praatte, al heb ik ook dit uit zeer, zéér betrouwbare bron ;-)) dat ze dat al wel wat gewend is. Laten we het er maar op houden dat liefde van twee kanten moet komen.

We zijn heel wat wijzer geworden over de zeevaart, gedichten en bepaalde spreekwoorden.

Waar het gezegde “spraakwater” vandaan komt weet ik niet precies, maar dat Willem er een paar glaasjes van zal hebben gedronken zal mij niet verbazen. Want wat kan die man praten zeg. Het was een hele spraakwaterval met informatie die hij op bijzondere wijze heeft gebracht.

Weer een leuke avond Wildenborchse vrouwenclub waar we nog lekker onder het genot van de likeurtjes en advocaatjes na konden borrelen en teuten en misschien wel een heel klein beetje teut waren.

Thuisgekomen nog een laatste slaapmutsje en dan lekker onder de wol.

Groetjes, Liesbeth

Wildenborch-Quiz

Hét gezelschapsspel van en voor alle lezers van de Wildenborcher. Weet u het antwoord op de vragen? Zoek het op en mail uw antwoord. Heeft u zelf een mooie vraag? Mail!

7. Lochem

Wat gaat er mis bij de uitspraak van deze plaatsnaam en wat betekent Lochem eigenlijk?

De plaatsnaam Lochem is als zovele plaatsnamen opgebouwd uit twee elementen. Het achtervoegsel “hem” of “heim” komt veel voor: Mannheim (D), Diepenheim; Arnhem, Zelhem. Het komt van het Germaanse “haima” en betekent huis of plaats. Daarmee gaat u dus eigenlijk naar Look-heim om te winkelen of uit te gaan. Ergens in de ontwikkeling van de taal is men de C en de H samen als een harde g-klank gaan uitspreken en dus ook waar die C en H oorspronkelijk niet bij elkaar hoorden. Ook dat komt vaker voor. Denk aan Doetinchem, Barchem. Loo-hem

Over het voorste element “Loc” verschillen de meningen. Hendrik Jan Meulenbrugge is altijd verteld dat het staat voor “Loo”: ‘bos’ of ‘open plek in het bos’. Ook Gerda Rossel noemt dat als een van de mogelijkheden: *lauhaz > loo ‘open plek in bos’ of ‘bosje op hoge zandgrond’.

Loc-hem

Maar dan mis ik toch de k-klank, die hier juist voor de wonderlijke samentrekking heeft gezorgd. Huib Papenhuizen denkt dat Loc komt van Locus, plaats, (groot) huis.

“Loc” kan volgens Gerda Rossel staan voor ‘opening’ of ‘gat’, wat weer een vergelijkbare betekenis is als de open plek.

Look-hem

Look-heim kan natuurlijk ook, en dan niet verwijzend naar look als plantengeslacht maar met “look” in de betekenis ‘gesloten’, ‘omheind’, ‘ingesloten’, of zelfs ‘wervel op de deur’. Denk aan het Engelse “lock” en ons “luik”. Look komt in plaatsnamen voor als aanduiding voor een terrein ingesloten door houtsingels als windvang. Denk aan Lokeren (B). Ook mogelijk: een muur, een versterkt huis.

Leuk is dat voor dezelfde geslotenheid ook de aanduidingen 'klooster', 'kluis' en 'cloese' worden gebruikt in plaatsnamen (zie tijdschrift Naamkunde; Jaargang 3(1971), p 167, par 3). Kasteel De Cloese ligt vlak bij Lochem. Het is na 1520 gebouwd op een pol (hoogte) in de Berkel, die eigendom was van Johan ter Cluse. Johan woonde dus mogelijk al in een door houtsingels omgeven terrein. Bouwmateriaal voor het eerste kasteel Cloese kwam van de net gesloopte verdedigingswerken van kasteel De Wildenborch.

Barchem <> Lochem

De tegenstelling Barchem <> Lochem dringt zich op:

berg-huis <> bos-huis of zelfs

berg-huis <> dal-huis met loc in de betekenis van 'dal'?

8. Hamelandweg

Wat is Hameland en waarom heet juist deze weg zo?

Bij ons in de wei staat een hamel (gecastreerde ram). Zo hebben wij dus een hamellandje achter het huis. De rattenvanger van Hamelen kent iedereen. Maar nee, Hameln (D) ligt niet in Hameland.

Zoals gezegd verbaasde ik me over de naam Hamelandweg, niet genoemd naar het waddeneiland, maar met een H. Ik had nog nooit van Hameland gehoord. Tot ik een stukje in de krant las over de 25-jarige Lochemse golfclub. In 1987 opgericht op twee landgoederen aan de weg tussen Lochem en Zutphen. Het westelijke landgoed heet 'Het Hameland'.

Eh ...Gaat de Hamelandweg dan naar Het Hameland? Ik heb meteen de kaart erbij gepakt. Wat opvalt is dat precies in het verlengde van het stuk Hamelandweg langs de manege (van de Oude Zutphenseweg het bos in) de Molendijk ligt. Er zit 800 m bos tussen zonder een spoor van een weg. Nadat de Molendijk de Galgengoorweg (1,2 km verderop) gekruist heeft heet hij Molenweg en maakt een grote bocht naar links, langs de rand van de Bronsbergen. De Molenweg eindigt bij de Vordense Binnenweg, maar loopt daar wel in de richting van, jawel, boerderij Het Hameland.

Het is nog mooier: Verleng ik het genoemde stuk Hamelandweg naar het zuidwesten dan kom ik precies uit op de Schuttestraat naast kasteel Vorden.

Het lijkt er heel erg op dat we hier een oud tracé hebben van een weg van Vorden naar Het Hameland en verder. Nee, niet vanuit het dorp Vorden. Het kastéél lag aan het kruispunt van wegen. Daar lag de voorde over de beek. Het dorp was een paar huizen van onderhorigen van het kasteel en de kasteelheer had er een kerk laten bouwen. Verder was het dorp onbelangrijk. En die weg uit het zuiden, over de voorde, langs het kasteel, ging verder na Het Hameland, naar Klein en Groot Dochteren en Laren.

Waarom was de weg dan krom? Rechtdoor van het kasteel naar Het Hameland is toch korter?

Wel korter maar dwars door het Galgengoor, lang een zompig, laaggelegen, onbegaanbaar gebied. De Molendijk/Molenweg ligt net wat hoger en draait om het goor (moeras) heen, zodat de reiziger met droge voeten op zijn bestemming kwam.

Ondertussen leer ik van meester Heuvel (De geschiedenis van Berkel en Schipbeek, H.W. Heuvel. 1903, ik heb een heruitgave uit 1966) dat Hameland of Hamaland een gouw of graafschap was uit de tijd van Karel de Grote. Het lag aan beide oevers van de IJssel en strekte zich uit tot Lochem.

Aad van de Kamer komt hier te hulp als hij vertelt dat in de Karolingische tijd de handel bevorderd werd (de graven beheersten de ijzerwinning in Monferland en dat ijzer moest vervoerd) door de aanleg van wegen met op strategische punten versterkte plaatsen. Dat waren de zg. Hamelandwegen. Dan heet de boerderij dus naar de weg en niet omgekeerd.

Gerda Rossel vertelt dat de Hamelandweg in 1967 haar naam kreeg van de Raadscommissie voor het vaststellen van straatnamen van de gemeente Vorden. Een motivatie voor de naamkeuze ontbreekt. Er was daar toen een woonwagencentrum dat (vanaf 1969) begeleid werd door het Dienstencentrum St. Hameland.

Maar al in 1953 stond er een gebouwtje dat "Hameland" heette, waar jaarlijks schietwedstrijden werden gehouden.

Toeval?

Zo'n 1000 jaar na de Gouw Hameland vind ik op de topografische kaart uit 1844, onze Hamelandweg die al niet meer door loopt. Niet naar het kasteel en niet naar de Molendijk. Maar door Het Groote Veld loopt nog wel een pad van de Molenweg naar boerderij Het Hameland.

De gebouwen van boerderij Het Hameland, die nu het clubhuis vormen van de golfclub, stammen uit 1937. Tussen 1844 en 1937 vind ik geen bebouwing op die plek. Oudere kaarten heb ik niet.

Of mijn verhaal klopt blijft dus onzeker.

Weet u meer? Ik hoor het graag!

Punten:

Er zijn punten voor Hendrik Jan Meulenbrugge (1), Gerda Rossel (2) en Aad van de Kamer (1).

Nieuwe vragen:

9. **De Wildenboch ligt in de Achtehoek. Het lijkt wel op er een RROver actief is in onze omgeving. Neem het "Lekkebekje" tussen de Galgengoorweg en de Almenseweg. Er staat daar geen viskraam, anders zou ik er een lekkerbekje eten. En is er nog geen actiegroep van de schietvereniging? De "Schuttestraat" tussen kasteel Vorden en de weg van Hengelo naar Ruurlo is ook al zonder R. Hoe zit dat?**
10. **Wildenborchers die niet in Lochem wonen (vraag 7) wonen in Vorden. De betekenis van die plaatsnaam is u allen bekend, denk ik. Maar wat is de overeenkomst tussen Vorden en Woerden (provincie Utrecht)?**

Ik ben benieuwd naar uw antwoorden. Zoals altijd zijn voor het beantwoorden alle bronnen toegestaan, ook vorige nummers van De Wildenborcher.

Mail of schrijf naar rik.mars@hotmail.com, Galgengoorweg 16 of de redactie.

Rik Mars

